

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-500
(mr. E.C. Ruinaard, voorzitter, prof. mr. M.L. Hendrikse, mr. A.M.T. Wigger, leden
en mr. F. Faes, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 12 november 2019
Ingediend door : Consument
Tegen : BMW Financial Services B.V., gevestigd te Rijswijk, verder te noemen BMW
Datum uitspraak : 12 juni 2020
Aard uitspraak : Bindend advies

Samenvatting

Consument en haar echtgenoot hebben een kredietovereenkomst gesloten voor de aankoop van een auto. De echtgenoot overlijdt en Consument doet een beroep op de in de algemene voorwaarden opgenomen kwijtscheldingsregeling bij overlijden. De kredietverstrekker wijst dit verzoek af en stelt dat de kwijtscheldingsregeling alleen geldt als beide kredietnemers zijn overleden. Consument heeft aangevoerd dat zij in de algemene voorwaarden niet leest dat beide partijen dienen te zijn overleden om in aanmerking te komen voor kwijtschelding en dat zij mocht begrijpen dat onder 'u' ook een individuele partij (dus zij of haar echtgenoot) bedoeld werd. De Commissie beschouwt de lezing als een redelijke lezing en op de contra proferentem-regel dient de voor consument meest gunstige lezing prevaleren. De vordering wordt toegewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument ingediende klachtformulier met bijlagen;
- het verweerschrift van BMW;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van BMW.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies.

De Commissie stelt vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

- 2.1 Consument en haar (wijlen) echtgenoot hebben op 27 januari 2018 een kredietovereenkomst ('*private finance overeenkomst*') voor een bedrag van € 50.000,- gesloten met BMW voor de financiering van een auto. De looptijd is 60 maanden. De overeenkomst is door Consument en haar echtgenoot ondertekend. In de overeenkomst staat – voor zover relevant – het volgende vermeld:

Klant

Naam : Mevrouw [REDACTED] De heer [REDACTED]
Geboortedatum : [REDACTED]1963 [REDACTED]1964
Adres : [REDACTED]
Postcode en Woonplaats : [REDACTED]
Bankrekeningnummer : NL [REDACTED]
We spreken u verder aan met 'u'.

[...]

B Hoofdelijke aansprakelijkheid

Als u de Overeenkomst met iemand anders/meerdere personen heeft ondertekend, bent u allen hoofdelijk aansprakelijk voor alle verplichtingen uit deze Overeenkomst. Dit betekent dat ieder van u aangesproken kan worden voor terugbetaling van de volledige financiering (of het deel dat daarvan nog open staat). Het is dus niet zo dat u slechts verplicht bent om een deel terug te betalen.

- 2.2 Op de overeenkomst zijn de '*Algemene Voorwaarden Private Finance*' (hierna: de AV) van toepassing. Hierin is – voor zover relevant – het volgende opgenomen:

1. Begrippen

Hier ziet u de definities van belangrijke begrippen die in deze Algemene Voorwaarden voorkomen. Alle begrippen schrijven we met een hoofdletter.

Behalve 'u'.

Kredietaanbieder: BMW Financial Services B.V. handelend onder de naam BMW Financial Services B.V..

U: U bent de (rechts)persoon met wie Kredietaanbieder de Overeenkomst heeft afgesloten. U staat als contractpartij vermeld op de Overeenkomst. Met 'u' bedoelen we ook een eventuele medeondertekenaar.

Voertuig: De auto of motorfiets die in de Overeenkomst staat omschreven en waarvoor u de Overeenkomst heeft afgesloten.

Overeenkomst: De Private Finance Overeenkomst tussen u, Kredietaanbieder en de Dealer in de vorm van een huurkoopovereenkomst en/of de Debiteurenwijziging Private Finance Overeenkomst en/of de Doorfinanciering Private Finance Overeenkomst.

Dealer: De (rechts)persoon die het Voertuig aan u heeft geleverd op basis van de Overeenkomst.

Geldlening: Dit is een lening aan u die bestaat uit de koopprijs van het Voertuig verminderd met de eventuele aanbetaling en/of inruil en/of eventueel vermeerderd met het openstaande saldo van een lopende overeenkomst.

Kredietvergoeding: De vergoeding die u aan Kredietaanbieder betaalt voor de Geldlening.

[...]

8. Kwijtschelden bij overlijden

- 8.1. Als u tijdens de looptijd van de Overeenkomst overlijdt, wordt het totale saldo van alle tot dat moment tussen u en Kredietaanbieder gesloten overeenkomsten, tot een maximum bedrag van € 11.350,--, kwijtschelden mits:

- u volgens eigen verklaring bij ondertekening van deze Overeenkomst een goede gezondheid genoot en geen uitkering ingevolge arbeidsongeschiktheid genoot. Kredietaanbieder is altijd bevoegd pas tot kwijtschelding over te gaan na de ontvangst van een doktersverklaring en/of een overlijdensverklaring en daaruit blijkt dat u bij ondertekening van deze Overeenkomst een goede gezondheid genoot;
 - u bij overlijden de leeftijd van zestig jaar nog niet heeft bereikt;
 - uw overlijden niet het gevolg is van moord, zelfmoord, (burger)oorlog of andere onlusten;
 - tot het moment van overlijden alle bepalingen van deze overeenkomst(en) stipt zijn nagekomen.
- 8.2. Als het overlijden het gevolg is van een ongeval, waaronder wordt verstaan de onmiddellijke inwerking van een uitwendig geweld waardoor u wordt getroffen en waardoor u lichamelijk letsel wordt toegebracht, wordt onder dezelfde voorwaarden een maximum bedrag van € 22.700,- kwijtgescholden. Het veroorzaakt zijn van het overlijden door een ongeval moet met een verklaring van een arts ten genoegen van Kredietaanbieder worden aangetoond.
- 8.3. Als het totale aan Kredietaanbieder verschuldigde saldo meer bedraagt dan de hierboven genoemde bedragen, blijft de verplichting tot betaling van het meerdere gewoon gelden.

2.3 Op [datum] 2018 is de echtgenoot van Consument onverwachts overleden. Consument heeft BMW verzocht om, overeenkomstig artikel 8.1 AV, een bedrag van € 11.350,- kwijt te schelden. BMW heeft dit verzoek afgewezen.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

3.1 Consument vordert kwijtschelding van € 11.350,-. Zij vordert mede de wettelijke rente vanaf [datum] 2018.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag: BMW heeft ten onrechte het verzoek tot kwijtschelding afwezen. Consument voert hiertoe de volgende argumenten aan:

- Op grond van artikel 8.1 AV had BMW een bedrag van € 11.350,- dienen kwijt te schelden na het overlijden van de echtgenoot van Consument. Met het woord 'u' wordt, zoals kan worden afgeleid uit artikel 1 AV, elke individuele partij bedoeld, dus Consument dan wel haar echtgenoot. In artikel 8.1 AV staat niet dat zowel Consument als ook haar echtgenoot beiden dienen te zijn overleden om in aanmerking te komen voor kwijtschelding.
- De AV zijn niet duidelijk en op grond van de contra proferentem-regel dient de voor Consument meest gunstige redelijke lezing te prevaleren.

Verweer BMW

3.3 BMW heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

- 4.1 De Commissie ziet zich gesteld voor de vraag of BMW het verzoek van Consument tot kwijtschelding mocht afwijzen.
- 4.2 Als uitgangspunt geldt hetgeen tussen partijen is afgesproken in de overeenkomst en wat hierover in de AV is bepaald. Bij de uitleg van de AV is bepalend de uitleg die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan deze bepalingen mochten toekennen en ook hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. Zie Hoge Raad 13 maart 1981, NJ 1981, 635 (Haviltex). Hierbij komt het in de eerste plaats aan op de bedoeling van partijen.
- 4.3 Bij de uitleg van een schriftelijk contract zijn telkens alle omstandigheden van het concrete geval van beslissende betekenis. Deze omstandigheden worden gewaardeerd naar wat de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen. Zie Hoge Raad 25 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2687 (overweging 3.6). Nu over een kredietovereenkomst als de onderhavige en de daarbij behorende algemene voorwaarden in de regel niet wordt onderhandeld en dat in dit dossier ook niet uit de stukken blijkt, geldt het volgende. De uitleg van een bepaling is met name afhankelijk van objectieve factoren zoals de bewoordingen waarin de bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de AV als geheel. Zie Hoge Raad 16 januari 2015, ECLI:NL:HR:2015:83 (overweging 3.6) en Hoge Raad 20 februari 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO1427 (overweging 4.1 e.v.).
- 4.4 Consument heeft aangevoerd dat zij in artikel 8.1 AV niet leest dat *beide* partijen dienen te zijn overleden om in aanmerking te komen voor kwijtschelding en dat zij mocht begrijpen dat onder 'u' ook een individuele partij (dus zij of haar echtgenoot) bedoeld werd. De Commissie is van oordeel dat de lezing van Consument een redelijke lezing is nu verdedigbaar is dat uit de derde zin van de definitiebepaling van 'U' (Met 'u' bedoelen we ook een eventuele medeondertekenaar) kan worden afgeleid dat een eventuele medeondertekenaar een *zelfstandige* positie kan hebben in het kader van de AV.
- 4.5 Bovenstaande brengt mee dat op grond van de contra proferentem-regel van artikel 6:238 lid 2 Burgerlijk Wetboek in het midden kan blijven of de lezing van Consument de enige mogelijke lezing is dan wel dat er ook andere lezingen mogelijk en denkbaar zijn. Zie ook GC Kifid 2015-225 overweging 5.3 en GC Kifid 2020-294. Op grond van de contra proferentem-regel prevaleert de voor Consument meest gunstige redelijke lezing in geval meerdere lezingen mogelijk zijn.
- 4.6 Het voorgaande leidt tot de conclusie dat BMW het verzoek tot kwijtschelding ten onrechte heeft afgewezen.

Dit betekent dat de vordering van Consument dient te worden toegewezen en BMW overeenkomstig het bepaalde in artikel 8.1 AV een bedrag van € 11.350,- vanaf de datum van overlijden dient kwijt te schelden. Gelet op de aard van de vordering, een kwijtschelding, leent de aanspraak van Consument op wettelijke rente zich niet voor toewijzing.

5. Beslissing

BMW dient binnen vier weken na de dag waarop een afschrift van deze beslissing aan haar is opgestuurd uitvoering te geven aan hetgeen is bepaald in overweging 4.6. Al het overige wordt afgewezen.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.